

Kdo velí soukromým vojákům?

 theguardian.com/world/2004/may/17/iraq.usa

Zde na okraji Velké neutěšené bažiny, nyní přírodní rezervace, je nová tvář privatizované americké armády. Někteří se obávají, že se to vymkne kontrole.

Zachmuření muži v bitevních uniformách naolejují své M4 a glocky, prorážejí si cestu falešnými teroristickými ulicemi a prošpikují stará auta kulkami.

Televizor v odpočívárně je naladěný na gung-ho Fox News a jídelní stolky dnes sdílí smíšená skupina 200, většinou mužů. Někteří jsou nezávislí pracovníci, kteří se připravují na Irák, někteří jsou z přetížené skutečné americké armády nakupující čas na střelbu, někteří jsou pobřežní strážníci, které mají být nasazeny na blíže nespecifikované místo „v zámoří“. Mladí muži u jednoho stolu mají na ramenou Grupe Tactico Chile.

Toto je Blackwater, komerční vojenská základna – největší soukromé výcvikové středisko střelných zbraní na světě, podle jejího majitele Erica Prince, bývalého Navy Seal.

Blackwater střeží provinční základny pro provizorní úřad irácké koalice a firma má smlouvu, aby udržela svého šéfa Paula Bremera naživu. Bojovalo při hrdinské záchraně zraněného vojáka v Nadžafu, ale čtyři z jeho mužů byli přepadeni a zabití ve Fallúdži, což způsobilo mezinárodní krizi.

Tento týden společnost vykopává dlouhou klikatou cestu ze svých 6 000 akrů bažiny, aby vojáci konvoju mohli zažít střelbu, jako tomu bude v Iráku. Trenéři budou používat ostrou munici.

Blackwater stojí v čele lobbistických snah s cílem zastavit zásah proti soukromým vojenským společnostem v Iráku. Americké ministerstvo obrany vydalo návrhy předpisů, které je chtějí začlenit pod vojenské právo USA namísto jejich současné místní právní imunity.

"To prostě nemůžete udělat," řekl Chris Bertelli, jejich washingtonský lobbista. "Jak to vymáháte? Po skončení 60denní smlouvy můžete jít domů."

Zákaz zbraní

Dalšími návrhy, kterým se odporuje, je zákaz soukromých zbraní nebo pravidlo, že budou vráceny americké armádě, když jsou mimo službu. Blackwater, jejíž výzbroj sahá od pušek M4 až po 20mm kanóny na svých helikoptérách, říká, že to je ve válečné zóně nepraktické. Navrhuje dobrovolné normy.

"Jsme velmi konkrétní. Najímáme pouze bývalé lidi ze speciálních jednotek. V mnoha z nich je stále hluboké vlastenectví," řekl Bertelli.

Americká armáda se bezhlavě pustila do privatizace, na kterou naléhal ministr obrany Donald Rumsfeld. Jedna zpráva z roku 2002 od ministra armády Thomase Whitea naznačuje, že až třetina jejího rozpočtu jde na soukromé dodavatele, zatímco počty armády klesají. Důvodem je ušetřit peníze za stálé vojáky používáním dočasných.

Tato politika má ale jiné, politické výhody. Když počátkem tohoto roku minometný granát na bagdáském letišti zabil desátníka Tomasiho Ramataua (41), nikdo z amerických médií si toho moc nevšiml.

Jména jako on se neobjevují na seznamech amerických vojáků zabitých v Iráku, slavnostně uváděných v každodenních televizních pořadech. Ramatau byl jedním z nezaměstnaných mužů z tichomořského ostrova Fidži, které po stovkách najal další prominentní soukromá vojenská firma Global Risk of London, aby vzali kulky do Pentagonu.

Volná kontrola nad více než 20 000 vojáky soukromých podniků v Iráku byla uvržena do bolestné úlevy v důsledku obvinění, že najatí civilní vyšetřovatelé a překladatelé podporovali obscénní mučení ve věznici Abu Ghraib a že jeden z nich dokonce údajně znásilnil iráckého chlapce ve své cele.

Zdá se, že žádný senátor nebo kongresman neměl do vypuknutí skandálu sebemenší ponětí, že snaha o privatizaci armády zašla tak daleko, že pro tak citlivá zaměstnání využívala civilní dodavatele.

Pobočníci demokratického kongresmana Ikea Skeltona byli obzvláště pobouřeni odpovědí pana Rumsfelda na žádost minulý měsíc o informace o soukromých vojenských firmách v Iráku. Pan Rumsfeld vytvořil seznam 60 společností, z toho půl tuctu britských, ale odmítl všechny zmínky o dvou největších a nejlépe propojených náborových firmách, které byly údajně středem skandálu s mučením – CACI ve Washingtonu a Titan v San Diegu. , Kalifornie.

Jeden z mála lidí, kteří provedli rozsáhlou studii vojenské privatizace, Peter Singer z Brookings Institution, řekl: "Zdá se, že žádní zákonodárci nevěděli, že najímají civilisty jako vyšetřovatele. Měli představu, že civilisté jsou tam, aby sekat trávníky a odpovídat na telefony." Ve své nedávné knize *Corporate Warriors* vyjmenovává nebezpečí v příliš privatizovaném vojenství, jako je ořezávání za účelem ušetření peněz, utajení a vyprázdňení skutečné armády pytláctvím jejich vojáků. Vše se v Iráku náležitě stalo.

CACI například umístila Steva Stefanowicze, bývalého záložníka z oblasti Philadelphie, který kdysi pracoval v námořní rozvědce, do Iráku. Podle jeho kolegy vyšetřovatele Torina Nelsona si CACI najal vyšetřovatele po telefonu, aniž by se s nimi setkal.

"Byl jsem dotazován v září 2003 ve velmi krátkém telefonickém rozhovoru, který připomínal spíše prodejní prezentaci toho, jak skvělá společnost je, než typický pohovor pro profesionální práci," řekl pan Nelson. "Nikdy jsem nepotkal nikoho z CACI, dokud jsem nepřistál ve Fort Bliss [vojenské centrum v Texasu], a pak to byli někteří další noví zaměstnanci."

Frantic

Záznamy na webových stránkách CACI ukazují stále zběsilejší snahy přilákat vyšetřovatele, přičemž požadovaná kvalifikace se snižuje ze sedmi let praxe ve výslechu na pět let na dva.

Nezdá se, že by CACI ušetřila pro USA nějakou vojenskou pracovní sílu tím, že najala pana Stefanowicze. Podle námořních záznamů byl již v aktivní službě jako poddůstojník 3. třídy v zálohách, ale zřejmě v září 2003 rezignoval na CACI. Soukromé společnosti nabízejí plat až 115 000 \$ (asi 65 000 GBP) ročně.

V Iráku bylo postavení vyšetřovatelů CACI nejednoznačné. Pan Nelson řekl, že někteří z jeho kolegů chodili v pouštní maskovací uniformě. "My dodavatelé jsme si často dokázali vytvořit vlastní metodu skutečné realizace záměru řetězce velení, kterým bylo sbírat informace pro zpravodajské účely."

Pan Stefanowicz skončil obviněním v dnes již notoricky známé uniklé tajné zprávě Taguba, že nakázal nevyučovaným vojenským policistům v záloze a bez dozoru, aby zneužívali vězně z Abú Ghraibu.

V Iráku zůstává podle americké armády na „administrativních povinnostech“, zatímco vyšetřování pokračuje. Obvinění vojáci pod ním však všichni čelí vojenským soudům, které začínají tento měsíc.

Na rozdíl od společností zabývajících se bezpečností zbraní se zdá, že firmy jako CACI fungují pouze jako náborové poštovní schránky. CACI, sídlící na předměstí Washingtonu, zařadila do své rady bývalé představitele obrany, včetně bývalé londýnské představitelky Národní bezpečnostní agentury pro prolamování kódů Barbary McNamarové. Plynule se posunula od počátků jako IT firmy k akvizici tak malých společností, jako je Premier Technology, rovněž ve Washingtonu, která měla smlouvy na dodávku 96 analytiků americké vojenské rozvědky v Německu.

Odtamtud byl krátký krok, když se ozvalo volání, k náboru nezávislých armádních vyšetřovatelů. Podobně firmy jako Blackwater a Global se téměř nepozorovaně posunuly od poskytování služeb bodyguarda k zapojení do bojů.

Pan Singer poukazuje na to, že žoldáci nejsou nic nového a obrovské stálé národní armády jsou nedávným vývojem.

Ale jeden bývalý britský důstojník speciálních sil, který se nedávno vrátil do Evropy z Iráku, řekl: "Problém je v tom, že soukromé společnosti mají často postoj, že 'Jo, my to dokážeme'. Pak se přetěžují. Jako důstojníci v armádě tam je úroveň integrity, na které bychom normálně fungovali. A prostě tam není."